

**សេវាប័ណ្ណ: អនុមេត្តក្រសួងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
នៃក្រសួងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងក្រសួងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
នំពីទាល់ទូទាត់នៃក្រសួងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**

លំណែនដំឡើងឈ្មោះ	:	00២/១៤-០៩-៧០០៧-អគ្គក/អគ្គក
ធនធាន	:	អង្គភាពប្រជាពលរដ្ឋក្រសួងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ថ្ងៃខែឆ្នាំ	:	ថ្ងៃទី៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩
ភាគីអ្នកដាក់	:	សហព្រះរាជអាណាព្យា
ភាសាដើម	:	ខ្មែរ

អាសយដ្ឋាន
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃទី (Date): 09-Dec-2019, 14:58
CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាំនំពីទូទាត់នៃក្រសួងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ប្រធែលីកសារដែលរួចរាល់ដោយភាគីដាក់ឯកសារ: **សាធារណៈ**

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារកំណត់ដោយអង្គភាពប្រជាពលរដ្ឋក្រសួងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា:

ប្រធែលីចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ:

ការពិនិត្យឯកសារបញ្ជាផ្ទាល់របស់រាជរដ្ឋបាល:

ឈ្មោះមន្ត្រីដែលបានពិនិត្យ:

ហត្ថលេខា:

បញ្ជីយកសារបានបញ្ជាផ្ទាល់របស់រាជរដ្ឋបាល និងក្រសួងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានេះ នៅថ្ងៃទី៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩

បានកំណត់ថ្នាក់ឯកសារដែលបានបញ្ជាផ្ទាល់របស់រាជរដ្ឋបាល និងក្រសួងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានេះ

អ្នកដាក់ឯកសារ:

សហព្រះរាជអាណាព្យា:

លោកស្រី ជាលាង

លោកស្រី Brenda J. HOLLIS

អ្នកទូលាងឯកសារ:

អង្គភាពប្រជាពលរដ្ឋក្រសួងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា:

ថោក្រម គង់ ស្រីម, ប្រធាន

ថោក្រម C.N.JAYASINGHE

ថោក្រម សោម សិរីវិញ្ញុ

ថោក្រម Florence N. MWACHANDE-MUMBA

ថោក្រម ម៉ុង អុនិចិរិយា

ថោក្រម Maureen HARDING CLARK

ថោក្រម យ៉ា ណារីន

ចម្លងដឹង:

សហមេដារនៃក្រសួងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា:

លោក ពេជ អង្គ

លោកស្រី Megan HIRST

ដែលបានបញ្ជាផ្ទាល់:

ខ្សោយ សំដី

មេធាវិករារក្តី ខ្សោយ សំដី:

លោក គង់ សំអុន

លោកស្រី Anta GUISSE

I. សេចក្តីផ្តើម

- សេចក្តីប្រកាសអំពីលទ្ធភាពនៃទំនាក់ដលប្រយោជន៍ (“សេចក្តីប្រកាស”) ត្រូវបានដាក់ដោយ សហមេធាវិនាំមុខអន្តរជាតិតំណាងដើមបណ្ឌិះរដ្ឋប្បញ្ញុណី Megan Hirst នៅថ្ងៃទី១៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ និងបានដ្ឋានដំណឹងកាលនៅថ្ងៃទី១៧ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៨^១។ សហព្រះរាជរាជ្យ សន្តិសាន ថា ស្ថានភាពដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសមិនបង្កើតបានជាទំនាក់ដលប្រយោជន៍ ឬ បង្កើតបានជាបារនិកយណាមួយនៃទំនាក់ដលប្រយោជន៍ ដែលនឹងបែបពាល់ដល់កិច្ចការរដ្ឋបាល របស់អង្គដំនុំជប្រឈម៖នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/៩៦ នៅថ្ងៃទី១៧ មិនមានកាលបរិច្ឆេទដែលបានរៀបរាប់មកនេះ ធ្វើឡើងក្នុងរាយដល់សង្គមបានរាយនៅអនាគតតិរបស់អង្គដំនុំជប្រឈម៖ ដែលចោរក្រោមនៅអ.វ.ត.ក មាននោះទេ។

II. ច្បាប់បាននៅក្នុងសេចក្តីប្រកាស

- ចាក់ទួនឡើងសេចក្តីប្រកាសនៃទំនាក់មុខអន្តរជាតិតំណាងដើមបណ្ឌិះរដ្ឋប្បញ្ញុណី^២ និង ១២គ្រឿនពីរ (២) នៃវិធាននៅក្នុងរបស់ អ.វ.ត.ក ថ្លែងថា “សហមេធាវិនាំមុខតំណាងដើមបណ្ឌិះរដ្ឋប្បញ្ញុណីទូល សិទ្ធិអំណាច តាមវិធាននៅក្នុងនេះ”។ សហមេធាវិនាំមុខតំណាងដើមបណ្ឌិះរដ្ឋប្បញ្ញុណី ត្រូវមានការពិច្ចិកបែកកំពស់យុត្តិធម៌ និងដំណើរការនិតិវិធី ប្រកបដោយភាពព្រឹមព្រុះ និងមានប្រសិទ្ធភាព”^៣
- ក្នុងចាន់ដាមុកច្បាប់ សហមេធាវិនាំមុខអន្តរជាតិតំណាងដើមបណ្ឌិះរដ្ឋប្បញ្ញុណី ត្រូវបានន្កាប់ការពិច្ចិកបែកកំពស់ប្រកម្មសិលជមិរបស់គណៈមេធាវិនាំព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា (“BAKC”)^៤ ក៏ដូចជារិធាននានាដែលគណៈមេធាវិនាំប្រកបដែលសង្គម និងនៅលី ធម៌ដែលបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងរបស់BAKC “មានគោលបំណងការពារ និងពង្រីកការងារ និងរិះរិះរិះរិះ និងគារសេចក្តី ដើម្បីបង្កើតឡើងក្នុងរបស់មេធាវិនាំ ទាំងក្នុង និងក្រោកការប្រកបរិះរិះ ដើម្បីបង្កើតឡើងក្នុងរបស់មេធាវិនាំ ដើម្បីបង្កើតឡើងក្នុងរបស់មេធាវិនាំ”

^១ ឯកសារ F53/7 សេចក្តីប្រកាសអំពីលទ្ធភាពនៃទំនាក់ដលប្រយោជន៍ ដោយ Megan Hirst ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ កុំព្យូទ័រលេខ KH 01631696 (“សេចក្តីប្រកាស”)។

^២ សូមមើល ផែនដែរ នោះបីជាមិនអនុវត្តដោយច្បាប់ចំពោះសហមេធាវិនាំមុខអន្តរជាតិតំណាងដើមបណ្ឌិះរដ្ឋប្បញ្ញុណីក៏ដោយ ក៏បច្ចាស់បានរបស់ផ្ទុកគាំពោរការការពារក្នុង អ.វ.ត.ក ដែលមានគោលការណ៍សិលជមិទូទៅមួយចំនួន។ មាត្រា ៥.១ និង ៥.២ ថ្លែងថា “សហមេធាវិនាំត្រូវបានរក្សាទុក្សិកម្មភាពដែលមានវិសមិតភាពជាមួយការបំពេញនាយី [របស់ខ្លួន]” និងមានការពិច្ចិកបែកដើម្បី “បំពេញនាយីកិច្ចការប្រើប្រាស់ដើម្បីបង្កើតឡើងក្នុងរបស់មេធាវិនាំ”។

^៣ សំណុំរឿង ០០២/៩៦-ឯកសារ D361/4/1/5.1.1 ក្រមសិលជមិរបស់មេធាវិនាំព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៨ (“ក្រមសិលជមិរបស់ BAKC”)។

កំបុងទេន ឯកទានមិនបានដោះស្រាយស្ថានភាពជាក់លាក់ដែលបានរៀបចាប់ឡើងដែលព្រៃកសំខាន់ប្រកាស នៅថ្ងៃ⁴ ។ ក្រោមសិលិមិធមិនីជានឹងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់របស់គណៈមេដារីប្រទេសអង់គេស និងរោលស៊ី ឡើងដែលស្រាយការណែនាំរបស់ក្រុមប្រឹក្សាបទផ្ទាល់គណៈមេដារីបានចេងឡើងវិញ C ជាតា “អ្នកមិនត្រូវធ្វើនីមួយៗដែលអាចត្រូវបានសាធារណៈណែនខ្លួនឡើងហើយព្រមទាំងបានធ្វើឡើង មានការអនុវាយដល់សេចក្តីឡើងត្រូវ សុច្រើនភាព (CD3) និង ឯកភាគ្យភាព (CD4) នៅថ្ងៃ⁵ ។

4. ទាក់ទងទៅនឹងថ្វីក្រម អ.វ.ត.កែ មាត្រា ១២៨ នៃរដ្ឋបច្ចុប្បន្ននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
មាត្រាទ(៣) នៃកិច្ចប្រមុន្តូងរវាងរដ្ឋបច្ចុប្បន្ន និងអង្គភាពហេប្រជាធារកិដ្ឋិជាតិ និងមាត្រា
១០ នឹងថ្មីប៉ះ អ.វ.ត.ក កំណត់អំពីគុណភាពនៃករណី និងមិនលំអេរ៉ាង។ សង្គមរាល់នៃអនាគតពី
គ្រួយបានឆ្លាប់ទៅនឹងថ្វីក្រម អ.វ.ត.ក តាមរយៈមាត្រា ៣(៣) នៃកិច្ចប្រមុន្តូង។ វិធាន ៣៩(៤)
នៃវិធានផ្លូវក្នុងថែងអំពីយុទ្ធសាស្ត្រប៉ះការបើនិតមិតិថ្វីក្រម អ.វ.ត.ក^៦។ នៅស្តី Furundžija
(អគ្គិភាពនៃការលំអេរ៉ាងជាក់ស្រួល ប្រការស្ថិតិថ្មីមិនអាចទទួលយកបាននូវរាងលំអេរ៉ាង)^៧ និង

[handbook.html?part=E3FF76D3-9538-4B97-94C02111664E5709&audience=&q=](#) ។ កំពុងម្នាក់ ថា rC21
ស្តីពីស្ថានភាពទាមទេនទំនាក់ដលប្រយោជន៍ កំប្លែងចាន់លើកទីផ្សារដាសំខាន់ពីការកែតទីផ្សារដែលរាយការណ៍អិជន ពីរាក់ ឬ
រាយការអ្នកច្បាប់ និងអគ្គិជនរបស់ខ្លួន ។

បច្ចាន់ “អ្នកសល់ដោតការដែមណែនកុងល” របស់វា ត្រូវបានអនុម័តិយក និងអនុវត្តន៍ អ.វ.ត.ក⁸ ជាថុងក្រាយ ក្រោមសិលជមិថែក្រមរបស់ អ.វ.ត.ក ដែលត្រូវបានអនុម័តិដោយថែក្រម អ.វ.ត.ក ក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ ថែងក្នុងមាត្រាលេ(២) ថា “ថែក្រមត្រូវរក្សាទុរភាពមិនលំអេង និងត្រូវបានពិការដ្ឋានពីភាពមិនលំអេងនៅក្នុងការបំពេញមុខនាថីបស្ថិន”⁹។

III. నుండి

5. កាលបរិច្ឆេទដែលបានផ្តល់នៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសនេះមិនបានបំពេញបទដ្ឋានដែលត្រូវការ ដើម្បីបង្កើតបានជាទំនាក់ស់ដែលប្រយោជន៍ ដែលបង្កើតបានជាបានឯកសារ ឬទួស្ស័យអំពីទំនាក់ស់ដែលប្រយោជន៍ ដែលនេះឡើយ។ ការពិតជែលត្រូវបានប្រកាសនឹងមិនចំណាំថាពាល់តាមរបៀបណាម្មាយដល់កិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់អង្គភាពដូចម្នេះ ឬការពិតភាពនៃកិច្ចដែលការនឹងពិនិត្យក្នុងសំណុំឡើង ០០២/០២ នោះទេ។ ហើយការពិតទាំងនេះកិច្ចដើម្បីចូលមច្ចោមដល់ សិលជមិរបស់សហមេដារីនាំមុខអន្តរជាតិតាំណាងដើម្បីរដ្ឋបាលដូចជាប្រធានបាល ឬនិងអនាគតពិភាក្សរបស់ថែរក្រមប្រជុំ Rapoza នោះទេ។
 6. ទំនាក់ទំនងរវាងសហមេដារីនាំមុខអន្តរជាតិតាំណាងដើម្បីរដ្ឋបាលដូចជាប្រធានបាល ឬនិងថែរក្រមប្រជុំ Rapoza មានលក្ខណៈដោយដោយណាយ និងពុំជាក់លាក់ច្បាស់លាស់ មិនអាចចំណាត់ដល់ទំនួរកិច្ចរបស់សាធារណជនចំពោះ អ.វ.គ.ក និងសិលជមិរបស់សហមេដារី និងអនាគតពិភាក្សនេះ

ធន្តកអង្គភាពរាល់មានហេតុផលដែលត្រូវបានដឹងដឹងយ៉ាងត្រួមត្រូវ ដើម្បីភាពលម្អិត”។ ស្ថមមីលេដដែរ ឯកសារ F53/4.1.30 *Akayesu*, ICTR-96-4-A, សាលដីការ អង្គដំនឹងជាមុនសាលាជាទុរណ៍ ឬចំឡើង ខេមិថុនា ឆ្នាំ១០០១ កម្រិតណ្ឌ ៤០៣។ ឯកសារ F53/4.1.14 *Galić*, IT-98-29-A, សាលដីការ អង្គដំនឹងជាមុនសាលាជាទុរណ៍ ឬចំឡើង ៣០ ខេវិធីការ ឆ្នាំ១០០៦ កម្រិតណ្ឌ ៣៧។ ឯកសារ F53/4.1.37 *Nahimana* និងគ្រក់រណ៍, ICTR-99-52-A, សាលដីការ អង្គដំនឹងជាមុនសាលាជាទុរណ៍ ឬចំឡើង ៤៨ ខេវិធីការ ឆ្នាំ១០០៧ កម្រិតណ្ឌ ៤៩។

⁸ សូមមើលខាងក្រោមនេះ ឯកសារ C11/29 សេចក្តីសម្រេចស្តីពីបណ្តុះដឹងជិតចិត្តជាបន្ទាន់របស់សហមេធាវិនត្រព្រៃទាន់ នូន ជាថែរពេកចេះបាកចេះក្រោម និង ឬណុល រដ្ឋចាំបណ្តុះដឹងខ្លួនរណីប្រភាគអីដឹងដីការយំឡើងបណ្តាបោះអាសន្នក្នុងវិវេងកី នូន ជាអង់បុណ្ឌដីអីដីប្រជាពិន្ទុទី និងក្នុង ឆ្នាំ ២០០៨ កម្រិត ៤០-៧១ ឯកសារ E5/3 សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តុះដឹងរបស់ណាក អេវង សារី ដែលបីដឹងជិតចិត្តចំពោះណាកចេះក្រោម និង លក្ខណៈ និងសំណើរាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ អង្គដីអីដីប្រជាពិន្ទុទី និងក្នុង ឆ្នាំ ២០០៩ កម្រិត ៦៣ ឯកសារ E55/4 សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តុះដឹងរបស់ អេវង ជីវិត, នូន ជានិង អេវង សារី ដែលបីដឹងជិតចិត្តចំពោះណាកចេះក្រោម និង លក្ខណៈ ថ្វីក្រោម Silvia CARTWRIGHT ថ្វីក្រោម យ៉ា សុខន ថ្វីក្រោម Jean-Marc LAVERGNE និងថ្វីក្រោម ឬណុល ក្នុងប្រព័ន្ធដីអីដីប្រជាពិន្ទុទី និងក្នុង ឆ្នាំ ២០០៩ កម្រិត ៩១-៩២ ឯកសារ F53/5.2.2 សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរាកចេះក្រោម អេវង ជីវិត សុជិតចិត្តថ្វីក្រោម សោម សិរិរីន្ទុ ដោយសារកង្លេះឯករាជការ អង្គដីអីដីប្រជាពិន្ទុទី និងក្នុង ឆ្នាំ ២០០៩ កម្រិត ៩១ ឯកសារ E314/12/1 សំវាងហេតុចំពោះសេចក្តីសម្រេចលើបណ្តុះដឹងជិតចិត្ត ក្នុងប្រព័ន្ធដីអីដីប្រជាពិន្ទុទី និងក្នុង ឆ្នាំ ២០១៤ កម្រិត ៣៣

⁹ ឯកសារ F53/4.1.1 ក្រមសិលផមិថែក្រម អ.វ.ត.ក មាត្រា ២(៤)។

តូលាការបស់ខ្លួននេះទៅ ដូចដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសនេះ ទំនាក់ទំនងបែបនេះរវាង ពួកអង្គភាពនិងយុទ្ធសាស្ត្របៃព្យូទ័រជាតិគឺមិនមែនជាបៀវង់ចំឡើងនេះទេ។ ដូចដែលបានរៀបរាប់ ទំនាក់ទំនងទាំងនេះបានកើតមានឡើងនៅពេលយុវរដ្ឋុនពេលដែលលោកស្រី Megan Hirst ត្រូវបាន ពេងតាំងជាសហមេដារីនៅក្នុងអនុវត្តជាតិព័ត៌មានដើម្បីរួមចិត្តរបស់ អ.វ.ត.ក តាមបែបណាមួយ នេះទេ។ ភាពពាក់ព័ន្ធគឺមានតែទៅនឹងកិច្ចដែរការនឹងគិតវិធីរបស់ អ.វ.ត.ក តាមបែបណាមួយ នេះទេ។ ភាងនេះឡើត រាយានភាពពាក់ព័ន្ធក្នុងការកត់សម្ងាត់ថា ថ្វីក្រម Rapoza ក្នុងនាមជាថ្វីក្រម បម្រើដែលអង្គភាពនិងប្រជាធិបតេយ្យបានកំពុល (“អ.ជ.ក.”) បច្ចុប្បន្ននេះមិនចូលរួមក្នុង ការសម្រេចរបស់ តូលាការ ដែលចេញដោយ អ.ជ.ក ឡើយ។ ហេតុផ្ទេះ សហព្រះរាជអាណាពិនិត្យនៅ សហមេដារី នៅក្នុងអនុវត្តជាតិព័ត៌មានដើម្បីរួមចិត្តរបស់ត្រូវគោរពនៅ អ.វ.ត.ក នេះទេ។ ស្របដៃនានេះដែរ សហព្រះ រាជអាណាពិនិត្យនៅ ទំនាក់ទំនងទាំងនេះមិននាំចូរមានការណែនាំឡើងជាក់ស្តែង បូករាជក្រឹត់ដែលបាន លើការប្រព័ន្ធដែលគារពារពាណិជ្ជកម្ម នៅក្នុងការកត់ត្រូវគោរពនៅ អ.វ.ត.ក នេះទេ។ ស្របដៃនានេះដែរ តាមការយល់យើងរបស់សហព្រះ រាជអាណាពិនិត្យនៅ ទំនាក់ទំនងទាំងនេះមិនជាផ្លូវការនៅក្នុងការកត់ត្រូវគោរពនៅ អ.វ.ត.ក នេះទេ។ និងថ្វីក្រមបម្រើដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងការកត់ត្រូវគោរពនៅ អ.វ.ត.ក នេះទេ។ និងមិនមានវិសាវិតភាពទៅនឹងមុខនាថ្មីរបស់ពួកគាត់ដោយក្នុងការប្រព័ន្ធដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងការកត់ត្រូវគោរពនៅ អ.វ.ត.ក នេះទេ។

V. និទ្ទេនៃក្រុមហ៊ុនដែលបង្ហាញនេះ

- តាមសំអានហេតុផ្ទេះបានចូលរួមការកត់ត្រូវគោរពនៅ សហព្រះរាជអាណាពិនិត្យប្រជាធិបតេយ្យ នៅក្នុងការកត់ត្រូវគោរពនៅ ទំនាក់ទំនងពីមុនរវាងសហមេដារីនៅក្នុងអនុវត្តជាតិព័ត៌មានដើម្បីរួមចិត្តរបស់ប្រជាធិបតេយ្យ នៅក្នុងការកត់ត្រូវគោរពនៅ អ.វ.ត.ក នេះទេ។ និងថ្វីក្រមបម្រើដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងការកត់ត្រូវគោរពនៅ អ.វ.ត.ក នេះទេ។ និងមិនមានវិសាវិតភាពទៅនឹងមុខនាថ្មីរបស់ពួកគាត់ដោយក្នុងការប្រព័ន្ធដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងការកត់ត្រូវគោរពនៅ អ.វ.ត.ក នេះទេ។

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី ៩ ខែ មីនា ឆ្នាំ២០១៨	លោកស្រី ប៊ា ហុលិ សហព្រះរាជអាណាពិនិត្យ លោកស្រី Brenda J. HOLLIS សហព្រះរាជអាណាពិនិត្យជាតិ	ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច រាជធានីភ្នំពេញ បច្ចេកទេស ភ្នំពេញ បច្ចេកទេស ភ្នំពេញ	CO-PROSECUTOR'S OFFICE PROSECUTOR'S OFFICE B.C.C.C * C.E.T.O លេខ ៩៣